

het besnijdenis-evangelie

& genade

25 augustus 2024
Benthuizen

- voorgaande keren (n.a.v. Handelingen 3):
Petrus' boodschap aan het Joodse volk:
 - als Israël zich bekeert, zal de Messias terugkeren en het Koninkrijk op aarde vestigen

- voorgaande keren (n.a.v. Handelingen 3):
Petrus' boodschap aan het Joodse volk:
 - als Israël zich bekeert, zal de Messias terugkeren en het Koninkrijk op aarde vestigen
- in de boodschap van 'de twaalf' behield de wet van Mozes haar betekenis voor Israël (!):
 - besnijdenis, sabbat, tempeldienst, en 'de gebruiken' bleven gehandhaafd (Hand.21:20)
 - de natiën waren vrijgesteld van de wet (Hand.21:25)

- voorgaande keren (n.a.v. Handelingen 3):
Petrus' boodschap aan het Joodse volk:
 - als Israël zich bekeert, zal de Messias terugkeren en het Koninkrijk op aarde vestigen
- in de boodschap van 'de twaalf' behield de wet van Mozes haar betekenis voor Israël (!):
 - besnijdenis, sabbat, tempeldienst, en 'de gebruiken' bleven gehandhaafd (Hand.21:20)
 - de natiën waren vrijgesteld van de wet (Hand.21:25)
- vraag in deze studie:
 - staat in "het Evangelie van de besnijdenis" de Jood nog steeds "onder de wet"?
 - wordt een Jood dan toch door 'werken' gered?

**het Evangelie
van de besnijdenis**

7 Maar integendeel:
toen zij zagen, dat mij
het Evangelie van de voorhuid toevertrouwd was,
gelijk aan Petrus die *van de besnijdenis*,

= waarin de besnijdenis geen rol speelt

ΑΛΛΑ	ΤΟΥΝΑΝΤΙΟΝ	ΙΔΟΝΤΕΣ	ΟΤΙ	ΠΕΠΙΣΤΕΥΜΑΙ	ΤΟ	ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ
maar	integendeel	waarnemende	dat	ik-ben-toevertrouwd	het	goede-bericht
Maar	integendeel	toen zij zagen	dat	mij... ..toevertrouwd was	de	prediking van het evangelie

ΤΗΣ	ΑΚΡΟΥΣΤΙΑΣ	ΚΑΘΩΣ	ΠΕΤΡΟΣ	ΤΗΣ	ΠΕΡΙΤΟΜΗΣ
van-de	voorhuid	zo-als	Petrus	van-de	besnijdenis
aan de	onbesnedenen	gelijk	aan Petrus	die aan de	besnedenen

7 Maar integendeel:
toen zij zagen, dat mij
het Evangelie van de voorhuid toevertrouwd was,
gelijk aan Petrus die van de besnijdenis,

waarin de besnijdenis en Israëls voorrechten
een prominente rol spelen

ΑΛΛΑ	ΤΟΥΝΑΝΤΙΟΝ	ΙΔΟΝΤΕΣ	ΟΤΙ	ΠΕΠΙΣΤΕΥΜΑΙ	ΤΟ	ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ
maar	integendeel	waarnemende	dat	ik-ben-toevertrouwd	het	goede-bericht
Maar	integendeel	toen zij zagen	dat	mij... ..toevertrouwd was	de	prediking van het evangelie

ΤΗΣ	ΑΚΡΟΥΣΤΙΑΣ	ΚΑΘΩΣ	ΠΕΤΡΟΣ	ΤΗΣ	ΠΕΡΙΤΟΜΗΣ
van-de	voorhuid	zo-als	Petrus	van-de	besnijdenis
aan de	onbesnedenen	gelijk	aan Petrus	die aan de	besnedenen

⁸ (immers Hij, die Petrus kracht gaf om apostel te zijn *van de besnijdenis*, gaf die kracht ook aan mij voor de *natiën*),

één Heer, twee bedieningen

Ο	ΓΑΡ	ΕΝΕΡΓΗΣΑΣ	ΠΕΤΡΩ	ΕΙΣ	ΑΠΟΣΤΟΛΗΝ	ΤΗΣ	ΠΕΡΙΤΟΜΗΣ	ΕΝΗΡΓΗΣΕΝ
degene	want	-in-werkende	<i>in</i> -Petrus	tot-in	afvaardiging	van-de	besnijdenis	-(hij)-werkt-in
Hij, die	immers	kracht gaf	Petrus	om	apostel te zijn	voor de	besnedenen	gaf die kracht

ΚΑΙ	ΕΜΟΙ	ΕΙΣ	ΤΑ	ΕΘΝΗ
ook	<i>in</i> -mij	tot-in	de	natiën
ook	aan mij	voor	de	heideneen

⁹ en toen zij de genade,
die mij geschonken was, opmerkten,
reikten Jakobus, Kefas en Johannes,
die voor steunpilaren golden...

*de indeling van het NT aan
deze volgorde ontleend!*

ΚΑΙ	ΓΝΟΝΤΕΣ	ΤΗΝ	ΧΑΡΙΝ	ΤΗΝ	ΔΟΘΕΙΣΑΝ	ΜΟΙ	ΙΑΚΩΒΟΣ	ΚΑΙ
en	wetende	de	genade	de	gegeven-wordende	aan-mij	Jakobus	en
en	toen zij... ..opmerkten	de	genade	die	geschonken was	mij	Jakobus	_

ΚΗΦΑΣ	ΚΑΙ	ΙΩΑΝΝΗΣ	ΟΙ	ΔΟΚΟΥΝΤΕΣ	ΣΤΥΛΟΙ	ΕΙΝΑΙ
Kefas	en	Johannes	degenen	schijnende	steunpilaren	-te-zijn
Kefas	en	Johannes	die	golden	steunpilaren	voor

⁹ ... (reikten) mij en Barnabas
de *rechterhand van de gemeenschap*:
wij zouden naar de *natiën*,
zij naar de *besnijdenis* gaan.

Jakobus', Petrus' en Johannes'
geschriften gericht aan de besnijdenis
▪ geen katholieke/algemene brieven!

ΔΕΞΙΑΣ	ΕΔΩΚΑΝ	ΕΜΟΙ	ΚΑΙ	ΒΑΡΝΑΒΑ	ΚΟΙΝΩΝΙΑΣ	ΙΝΑ	ΗΜΕΙΣ
rechter-handen	-zij-geven	aan-mij	en	aan-Barnabas	van-gemeenschap	opdat	wij
^(1/2) de broederhand	reikten	mij	en	Barnabas	^(2/2)	_	wij

ΜΕΝ	ΕΙΣ	ΤΑ	ΕΘΝΗ	ΑΥΤΟΙ	ΔΕ	ΕΙΣ	ΤΗΝ	ΠΕΡΙΤΟΜΗΝ
inderdaad	tot-in	de	natiën	zij	echter	tot-in	de	besnijdenis
_	zouden naar	de	heidenen	zij... ..gaan	_	naar	de	besnedenen

**anders, maar
geen ander Evangelie**

¹⁰ Maar door de genade Gods ben ik,
 wat ik ben, en zijn genade aan mij
 is niet vergeefs geweest...

als geringste (en laatste) van de apostelen

ΧΑΡΙΤΙ	ΔΕ	ΘΕΟΥ	ΕΙΜΙ	Ο	ΕΙΜΙ	ΚΑΙ	Η	ΧΑΡΙΣ	ΑΥΤΟΥ	Η	ΕΙΣ	ΕΜΕ	ΟΥ
<i>in-genade</i>	<i>echter</i>	<i>van-God</i>	<i>ik-ben</i>	<i>wat</i>	<i>ik-ben</i>	<i>en</i>	<i>de</i>	<i>genade</i>	<i>van-hem</i>	<i>de</i>	<i>tot-in</i>	<i>mij</i>	<i>niet</i>
door de genade	Maar	Gods	ben ik	wat	ik ben	en	_	genade	zijn	_	aan	mij	niet

ΚΕΝΗ	ΕΓΕΝΗΘΗ
<i>leeg</i>	<i>-(zij)-was-geworden</i>
vergeefs	is... ..geweest

¹⁰ ... want ik heb meer gearbeid
dan zij allen, doch niet ik,
 maar de genade Gods, die met mij is.

nl. de twaalf en alle apostelen

ΑΛΛΑ	ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΟΝ	ΑΥΤΩΝ	ΠΑΝΤΩΝ	ΕΚΟΠΙΑΣΑ	ΟΥΚ	ΕΓΩ	ΔΕ	ΑΛΛΑ	Η
maar	bovenmatiger	van-hen	allen	-ik-zwoeg	niet	ik	echter	maar	de
want	meer	dan zij	allen	ik heb... ..gearbeid	niet	ik	doch	maar	de

ΧΑΡΙΣ	ΤΟΥ	ΘΕΟΥ	Η	ΚΥΝ	ΕΜΟΙ
genade	van-de	God	de	samen	met-mij
genade	_	Gods	die... ..is	met	mij

¹¹ Daarom dan,
 ik (= *Paulus*) of zij (= *de andere apostelen*),
zo prediken wij,
en zo geloven jullie.

fundamenteel was hun Evangelie hetzelfde

ΕΙΤΕ	ΟΥΝ	ΕΓΩ	ΕΙΤΕ	ΕΚΕΙΝΟΙ	ΟΥΤΩΣ	ΚΗΡΥΣΣΟΜΕΝ
hetzij	dan	ik	hetzij	diegenen	zó	ⁱwij-proclameren
Daarom	dan	ik	of	zij	zó	prediken wij

ΚΑΙ	ΟΥΤΩΣ	ΕΠΙΣΤΕΥσαΤΕ
en	zó	jullie-geloven
en	zó	zijt gij tot het geloof gekomen

dezelfde genade...

¹⁰ Nu dan, wat stelt gij God op de proef door een juk op de hals der discipelen te leggen, dat noch onze vaders, noch wij hebben kunnen dragen?

nl. de wet van Mozes opleggen aan de natiën

NYN	OYN	TI	ΠΕΙΡΑΖΕΤΕ	ΤΟΝ	ΘΕΟΝ	ΕΠΙΘΕΙΝΑΙ	ΖΥΓΟΝ	ΕΠΙ	ΤΟΝ	ΤΡΑΧΗΛΟΝ
nu	dan	waarom?	jullie-beproeven	de	God	-te-plaatsen-op	juk	op	de	nek
Nu	dan	wat	stelt gij... ..op de proef	_	God	door... ..te leggen	een juk	op	de	hals

ΤΩΝ	ΜΑΘΗΤΩΝ	ΟΝ	ΟΥΤΕ	ΟΙ	ΠΑΤΕΡΕΣ	ΗΜΩΝ	ΟΥΤΕ	ΗΜΕΙΣ	ΙΧΥΣΑΜΕΝ	ΒΑΡΥΝΑΙ
van-de	leerlingen	dat	noch	de	vaders	van-ons	noch	wij	-(wij)-zijn-sterk	-te-dragen
der	discipelen	dat	noch	_	vaderen	onze	noch	wij	hebben kunnen	dragen

¹¹ Maar door de genade van de Here Jezus geloven **WIJ** (=Joden) **behouden te worden op dezelfde wijze als ZIJ** (=natiën).

d.w.z. zonder werken van wet
Gal.2:15,16

ΑΛΛΑ	ΔΙΑ	ΤΗΣ	ΧΑΡΙΤΟΣ	ΤΟΥ	ΚΥΡΙΟΥ	ΙΗΣΟΥ	ΠΙΣΤΕΥΟΜΕΝ	ΣΩΘΗΝΑΙ
maar	door	de	genade	van-de	Heer	Jezus	¹ wij-geloven	-gered-te-words
Maar	door	de	genade	van de	Here	Jezus	geloven wij	behouden te worden

ΚΑΘ	ΟΝ	ΤΡΟΠΟΝ	ΚΑΚΕΙΝΟΙ
in-overeenstemming-met	welke	wijze	ook-diegenen
op	dezelfde	wijze	als zij

12 En de gehele vergadering werd stil en zij hoorden Barnabas en Paulus verhalen wat al tekenen en wonderen God door hen onder de natiën gedaan had.

ΕΣΙΓΗΣΑΝ ΔΕ ΠΑΝ ΤΟ ΠΛΗΘΟΣ ΚΑΙ ΗΚΟΥΟΝ ΒΑΡΝΑΒΑ ΚΑΙ ΠΑΥΛΟΥ ΕΞΗΓΟΥΜΕΝΩΝ
 -(het)-zwijgt echter alle de menigte en -zij-luisterden Barnabas en Paulus 'ontvouwende'
 werd stil En gehele de vergadering en zij hoorden Barnabas en Paulus verhalen

ΟΣΑ ΕΠΟΙΗΣΑΝ Ο ΘΕΟΣ ΗΜΕΙΣ ΚΑΙ ΤΕΡΑΤΑ ΕΝ ΤΟΙΣ ΕΘΝΕΣΙΝ ΔΙ' ΑΥΤΩΝ
 zoveel-als -(hij)-doet de God tekenen en wonderen in de natiën door hen
 wat al gedaan had _ God tekenen en wonderen onder de heidenen door hen

een nieuw verbond...

³¹ Zie, de dagen komen,
 luidt het woord *van JAHWEH*...

- nadat het overblijfsel van Israël genade heeft gevonden in de woestijn; 31:2
- na alle rampspoed; 31:28
- verzameld uit de natiën; 31:8
- hersteld in het land; 31:12

אֶת־בַּיִת	וְכָרַתִּי	יְהוָה	נֹאֵם	בָּאִים	יָמִים	הִנֵּה
huis-van »met	en-ik-snijd	Jahwe met-nadruk-zeggen-van	komenden	dagen	aanschouw !	
het-huis met dat-Ik-zal-sluiten	des-HEREN	luidt-het-woord	komen	de-dagen	zie	

31 ... dat Ik met het huis van Israel
en het huis van Juda
een nieuw verbond sluiten zal.

= gesloten met hetzelfde volk als
waarmee het oude verbond werd gesloten

הַבַּיִת	אֶת	בַּיִת	וְכָרַתִּי	יְהוָה	נָא	בָּאִים	יָמִים	הִנֵּה
huis-van	»met	het-huis	en-ik-snijd	Jahwe	met-nadruk-zeggen-van	komenden	dagen	aanschouw !
het-huis	met	dat-Ik-zal-sluiten	des-HEREN		luidt-het-woord	komen	de-dagen	zie

חֲדָשָׁה	בְּרִית	יְהוּדָה	בַּיִת	וְאֶת	יִשְׂרָאֵל
nieuw	verbond	Juda	huis-van	en»met	Israël
nieuw	een-verbond	van-Juda	het-huis	en	van-Israël

³² Niet zoals het verbond,
dat Ik met hun vadersen gesloten heb
ten dage dat Ik hen bij de hand nam,
om hen uit het land Egypte te leiden:
mijn verbond, dat zij verbroken hebben...

*vanaf het moment dat de stenen
tafelen het volk bereikten*

הִחֲזִיקִי	בְּיוֹם	אֶת - אֲבוֹתָם	אֲשֶׁר כָּרַתִּי	לֹא כְבָרִית
vasthouden-van·mij	in-dag-van	vaders-van-hen	»met ik-snijd	dat als ^{het} -verbond niet
dat-Ik-nam	ten-dage	hun-vaderen	met Ik-heb-gesloten	dat zoals-het-verbond niet

הִפְרוּ	אֲשֶׁר - הִמָּה	מִצְרַיִם	מֵאֶרֶץ	לְהוֹצִיאָם	בְּיָדָם
zij-annuleren	zij welke	Egypte	vanafland-van	totdoen-uitgaan-van-hen	in-hand-van-hen
hebben-verbroken	zij dat	Egypte	uit-het-land	om-te-leiden-hen	bij-de-hand-hen

32 ... hoewel *Ik hen getrouwd had*,
luidt het woord *van JAHWEH*.

oud- en nieuw verbond een huwelijksverbond!

אֶת־בְּרִיתִי	וְאֲנֹכִי	בְּעֵלְתִּי	בָּם	נֹאֵם	יְהוָה
»	enik	ik-bezit	in-hen	met-nadruk-zeggen-van	Jahwe
»	mijn-verbond	ben-heer	over-hen	luidt-het-woord	des-HEREN

³³ Maar dit is het verbond,
dat **Ik** met het huis van Israel
sluiten **zal** na deze dagen,
luidt het woord *van JAHWEH*...

כִּי	זֹאת	הַבְּרִית	אֲשֶׁר	אֶכְרֹת	אֶת	בַּיִת	יִשְׂרָאֵל	אַחֲרֵי	הַיָּמִים	הֵם
dat	het-verbond	dit	dat	lik-snijd	»met	huis-van	Israël	na	de-dagen	de-zij
maar	het-verbond	dit-is	dat	Ik-zal-sluiten	met	het-huis	van-Israël	na	dagen	deze

נָאִם	יְהוָה
luidt-het-woord	Jahwe met-nadruk-zeggen-van
	des-HEREN

33 ... **IK ZAL** mijn wet in hun binnenste leggen
 en die in hun hart schrijven,
IK ZAL hun tot een God zijn
 en zij **zullen** Mij tot een volk zijn.

*Gods wet is voor Israël niet
 langer een opgelegd juk*

וְהֵייתִי	אֶכְתָּבֶנָּה	וְעַל - לְבָבָם	בְּקִרְבָּם	אֶת - תּוֹרָתִי	נָתַתִּי		
en-ik-ben	lik-schrijf-haar	hart-van-hen	en-op	in-binnen-in-van-hen	wet-van-mij	»	ik-geef
Ik-zal-zijn	schrijven-die	in-hun-hart	en	in-hun-binnenste	mijn-wet	-	Ik-zal-leggen

לְעַם	- לִי	וְהָיָה יְהוָה	לְאֱלֹהִים	לָהֶם	
tot-volk	tot-mij	zij-zijn	en-zij	tot-Elohim	tothen
tot-een-volk	Mij	zullen-zijn	en-zij	tot-een-God	hun

34 Dan **zullen** zij niet meer een ieder zijn naaste en een ieder zijn broeder leren:
Ken *JAHWEH*: want zij allen **zullen** Mij kennen...

אֶת־אָחִיו	»	וְאִישׁ	אֶת־רֵעֵהוּ	»	עוֹד אִישׁ	יְלַמְדוּ	וְלֹא
broeder-van-hem	»	en-man	naaste-van-hem	»	man meer	!zij-onderwijzen	en-niet
zijn-broeder	-	en-een-ieder	zijn-naaste	-	een-ieder meer	zij-zullen-leren	dan-niet

אֹתִי	יִדְעוּ	כֹּלֵם	כִּי	אֶת־יְהוָה	דָּעוּ	יֵאמְרוּ
»mij	!zij-kennen	allen-van-hen	dat	Jahwe	» kent!	totzeggen-van
Mij	zullen-kennen	zij-allen	want	de-HERE	- kent	:

34 ... van de kleinste tot de grootste onder hen,
 luidt het woord *van JAHWEH*,
 want **IK ZAL** hun ongerechtigheid vergeven
 en hun zonde niet meer gedenken.

כִּי	יְהוָה -	נֹאֵם	גְּדוֹלָם -	וְעַד	לְמִקְטַנָּם
dat	Jahwe	met-nadruk-zeggen-van	grote-van-hen	en-tot-aan	vanafkleine-van-hen
want	des-HEREN	luidt-het-woord	de-grootste-onder-hen	tot	van-de-kleinste

עוֹד -	לֹא	אֶזְכֵּר	וְלֹחֲטָאֲתָם	לְעוֹנָם	אֶסְלַח
meer	lik-gedenk	niet	en-totzonde-van-hen	tot-verdorvenheid-van-hen	lik-vergeef
meer	gedenken	niet	en-hun-zonde	hun-ongerechtigheid	Ik-zal-vergeven